

ОРИФ ОДИЛХОНОВ

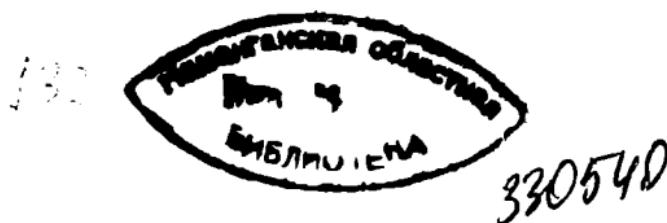
ТОГДА БИР ЧАШМА

ББК 84Уз
0-29

Одилхонов Ориф.

Тоғза бир чашма: Шеърлар. -- Т.: Адабиёт ва санъат нашриёти, 1980. — 56 б.

Ориф Одилхонов 1938 йилда Тошкент область, Паркент районидаги Сўқоқ қишлоғига тугилган. 1960 йилда Тошкент қишлоқ хўжалиги институтининг агро-экономика факультетини битирган. Унинг шеърларп 1960 йиллардан бўёни республика матбуотида чиқиб туради.

1975 йилда «Баҳор атри» шеърлар тўплами нашр этилган. Бу китоб шонирнинг юртимиз, кишиларимиз ҳақидаги яхши қўшиқларидан иборат иккичи гулдастадир.

Адилханов А. Горные источники. Стихи.
ББК 84Уз

А 70403—236
М352(04)—80 Доп—80 4702057020

(С) Гафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти, 1980 й.

ОРИФ ОДИЛХОНОВ

ТОҒДА
БИР ЧАШМА

Шеърлар

Ташкент
ҒАФУР ФУЛОМ НОМИДАГИ АДАБИЁТ ВА
САИРЛАР ИАШРНЁТИ
1980

КОММУНИСТЛАРМИЗ

Бўронлар,
Тўфонлар,
Курашлараро

чиниққан

довюрак

Пролетариат,
Шиддатли чақмоқдай
Зулмат пардасин
Бу олам юзидан

сириб отган

Коммунистлармиз.

Капитал дунёнинг
қабиҳ бағрига
Хақиқат йўлида
Ханжардай ботган
Шонли Октябрдан
то бугунгача

Жанговар бонг уриб
Мазлум элларни
Faфлат уйқусидан
Ўйғотган
Коммунистлармиз.

Не-не даҳшатларни
Кўрмадик э, воҳ,
Қирқ биринчи йил
Қора қуюндеқ

Ёпирилганда ёв.
Ўрмон ҳам,
осмон ҳам,
Ер ҳам ёнарди
Ва акс этарди
Кўзларда,
юзларда олов.
У йиллар даҳшати
Мудҳиш бомбадай,
Қулоқлар остида
портлайди ҳамон.
Ушанда эл дея,
Ватан!
Озодлик, дея!
Эрку ҳақиқат, дея
Ҳужумга ўтган
Коммунистлармиз.
Буюқ Ленинизм
дарсхонасида,
Онгимиз пардозлаб
Қўрнқлар очган
бўғиб дарёларни
Денгизлар барпо
Этган қаҳрамон ҳам,
Сўнг тубсиз самога
Қанот қоқсан биз
Коммунистлармиз.
Озодлик нури-ла
Иўғрилган баҳтни
Тўсолмас ҳеч қачон
Қора булутлар.
Бас қилинг
иғвони,
Эрк душманлари,
Бу олам ўйинмас
Ўйинмас инсон!

Сафимиз чамалаб
Кўринг бир карра,
Барча эркесварлар,
Тинчликсварлар
Биз билан бир сафда
курашмоқдалар.

Африка, Осиё
Барча қитъалар
Сергак солдатлардек
Кузатар сизин,
Тинчлик деб,
дўстлик деб,
Момақалдироқ
Сингари гумбирлаб
янграп овозлар.
Жўр бўлиб бизлар ҳам
Шу жаранг созга,
Бахт куйин
куйлаган
Байналминалда
Коммунистлармиз.

УМИД ЎЛДУЗЛАРИ

Фазо каби кенгдир одам бағри ҳам,
Биз унга чуқурроқ назар қилмаймиз.
Сирлар оламидир ҳар битта одам,
Юлдузлар сингари аниқ билмаймиз.

Юлдузлар термилар кўқдан мулойим,
Талпинар одамлар кўкка умидвор.
Одамлар бағрини ёритган доим
Умид юлдузлари сўнмасин зинҳор!

АРМОН ҚИЛМАСДИМ СИРА...

Ловиллаган ўт бўлиб ёнеам,
Олис кўкдан кўтармасдим юз.
Ё яшиндек гулдираб бир дам
Сўнмас эдим бенава бенз!

Ловиллаган ўт бўлсам, порлаб,
Муз қалбларга кириб борардим.
Ва эритиб, ҳаётга чорлаб,
Балки шунда ўзим сўнардим.

Лекин армон қилмасдим сира!

БАХТЛИ ДАВРОН

Қуяллагайман, бахтни мамнун, бахтли даврон ичра мен,
Бул ажаб жанинат мисоли боғи бўстон ичра мен.

Қайга мен қўйсам қадамни изларимдан унди гул,
Қолмадим ғам ичра танҳо, ёлғиз армон ичра мен.

Олиму фозил элимга ер юзи таҳсин ўқир,
Ақлу фикрим бирла учдим сирли осмон ичра мен.

Давримиз равшан эрур ул инқилоб ёғдусидан,
Сақлагайман инқилобнинг шухратин жон ичра мен.

Орифо, бу гул ҳаётнинг шавқини назм айладим,
Ҳисларнмни жойлаб аста шеъру достон ичра мен.

Эшикни қоққандай кимдир, шу замон,
Турман сесканиб, ўтмас не ҳаёл.
Ҳаммаёқ осойиш, юлдуэли осмои,
Тераклар баргидашивирлар шамол.

Ўзимга тасалли бераман яна,
Алдамчи қисларга қиласман тоқат.
Тарк этар вужудим қўрқув, ваҳима,
Тинчимас безовта юрагим фақат.

ТОҒЛАРГА ҚЕЛИНГ

(Түркүм)

Тоғлар аро сайр этгәнмисиз,
Тоғлар бағри нақадар гүзәл!
Зерикмайсиз тоғларда ҳаргиз,
Келинг, бодом гуллаган маҳал.

Тарғил лола очилганда ҳам,
Вақтингизни аяманг асло.
Яшнар шунда наврӯзи олам,
Атроф чаман, осмон мусаффо.

Юзни ювиб ойна булоқда,
Боқинг олис кенгликлар сари
Бу муаттар яшил үтлоққа,
Олиб келар меҳр йўллари.

Тингланг булбул навосин бирпас,
Ва шалола қаҳқаҳасини.
Еллар ўйнар нурларга пайваст,
Ҳар ён сочиб райхон исини.

Қуёш бир оз қиздирса агар,
Арчазорнинг қучоги салқин.
Чарвоқликдан қолмайди асар.
Гар олсангиз бир оз унда тин.

Тошлараро мўралаб қочган,
Оҳуларни томоша қилинг.

Чўққилардан баландга учган,
Орзуммиди, бургутмиди денг!

Нур оқизар зилол сувлари,
Тўйиб-тўйиб симиринг ундан.
Хаёл учар юксаклик сари,
Юз яшарар кўнгил шу кундан!

Аста юриб кўринг у бийрон
Какликларнинг хиром айлашин.
Кўм-кўк қирни олқишилаб чунон,
Саъваларнинг ёниб сайрашин!

Ёзда келинг кўрасиз кўклам,
Жилгаларда қорлар бўлади.
Гул-чечаги яна ҳам кўркам,
Оlam яшнаб нурга тўлади.

БОДОМ ГУЛЛАРИ

Очилди қийғос ўлкам баҳорин
Эрка дилбари — бодом гуллари.
Чертади майин бу юрак торин
Боққанинг сари бодом гуллари.

Гулга бурканди дала, боғларим,
Тушар ёдимга ўшлик чоғларим,
Чорлагай, эркам, сени тоғларим
Сўқмоқ йўллари, бодом гуллари.

Йўлларга боқдим интизор бўлиб,
Софиниб, қўмсаб ҳам бедор бўлиб,
Тўкилди бир-бир мисли қор бўлиб
Ҳижрон тунлари бодом гуллари.

Кездим тогларни сени сўроқлаб,
Сен севган бодом гулин ардоқлаб,
Орифо, ажаб учар йироқлаб,
Хаёл сингари бодом гуллари.

МАНЗАРА

Қуёш булут бағрини тилиб,
Дарчасидан мўралаб қолди.
Тарновдаги қалдирғоч тиниб,
Мусичага қулоғин солди.

Ҳали тинмай оппоқ ёмғир ҳам,
Беқасамин ёйди камалак.
Силкинишиб майсалар хуррам,
Маржон тақмиш нозик ғул чечак.

СИРЛИ СУҚУНАТ

Мовий осмон,
Шовуллайди сой,
Жўшқин чашма қайнар бегубор.
Тоғ бағрида нурли бир чирой,
Сепин ёймиш келинчак баҳор.

Қоя узра айланар бургут,
Ял-ял ёнар лолалар пастда.
Ташвишларим бўлгандай унут,
Термуламан атрофга аста.

Ёдга тушар ёшлиқ йилларим,
Ва дилимни ёқсан муҳаббат.
Тўкилмоқда бодом гуллари
Ел шивирлаб, куйлар табиат.

ЁМГИР ЕҚҚАНДА...

Қилич солди булутға чақмоқ,
Ёмғир ёғди бирдан шувиллаб.
Ва гулдираб момақалдироқ,
Чопа кетди самовот бўйлаб.

Нур ва соя қувлашған бир дам,
Чўққига бош қўйди камалак.
Маржон тақиб майсалар хуррам,
Яшнаб кетди қирда гул-чечак.

Теракзорлар ортида гулхан,
Кенг уфқнинг этаги ёнди.
Юрагимнинг тубида қолган
Ҳислар бўрон бўлиб уйғонди...

Ёмғир ёғди бирдан шувиллаб...

ҚИШ

Қор ёғар бўралаб иши тигиздай,
Дала, қир ҳамма ёқ кийган оқ либос.
Дов-дарахт бош эгмиш хаёлчан қиздай
Тоғ пахта хирмонга қилгудек қиёс
Дала, қир ҳамма ёқ кийган оқ либос.

Атрофга боқаман енгил ва хушдол,
Чанасин тортишар болалар қувноқ.
Йўл очар ҳовлида барваста бир чол,
Қиш ҳам гул баҳордек кўркам, хушчақчақ.
Чанасин тортишар болалар қувноқ.

Дил торин чертиб ўйнар шаббода,
Жийдалар қийғос гуллаган маҳал.
Куйлар булбуллар жүшқин навода,
Бу нурли олам нақадар гўзал!

Ям-яшил адир, жавдарли ўтлоқ,
Кичик сўқмоқдан бораман маъюс,
Адир ортида фируза қишлоқ,
Бағрим қуршамиш аллақандай ҳис.

Унда менинг ўх ёшлиғим қолган.
Қолган қўшиқдай муқаддас туйғу.
Қалбимга оташ ва илҳом солган,
Буюк даргоҳим худди мана шу!

КЕЧ КУЗ

Бугун зумрад боғларда йўқ нур,
Хазон ўйнар адашған еллар.
Намхуш ҳаво, томчилар ёмғир,
Қўринмайди номозшом гуллар.

Бу манзара қанақа кимга,
Менга дўстлар совуқроқ ботди.
Хазон фасли сингиб руҳимга,
Қалбда нотинч ҳислар уйғотди.

Ҳамир қориб тонг шуъласида,
Нон ёпади тоғлик бир аёл.
Чирсиллаган ўтин сасида,
Минг йилларни қиласман хаёл.

Босиб ўтиб неча замонни,
Боболардан келади нидо:
Эъзоз айла, кўплар шу ноннинг
Ҳасратида бўлдилар адо!

Ҳамир қориб тонг шуъласида,
Нон ёпади тоғлик бир аёл...

ГУДАК ЭДИМ...

Гўдак эдим суронли йиллар,
Ҳис этардим урушни мен ҳам...
Юрак ўйнаб, вужудим титрар,
Бевақт йифи, фарёд эшитсам.

О, одамлар, кўрай умрбод,
Чеҳрангизда ёруғ табассум.
Бўлаверсин Она-Ер обод,
Соврилмасин тупроғи бир зум.

Яшнайверсин покиза туйғу,
Қуламасин тоғлардан бир тош.
Юракларни эзмасин қайғу,
Гул юзларни ювмасин кўз ёш.

**Ўз иззатингни ўзинг
Билганинг яхши.
Ёмонга ҳам яхшилик
Қилганинг яхши.
Ғанимларнинг қалбини
Тиф билан эмас,
Одамийлигинг билан
Тилганинг яхши.**

Тоғ ортидан ҳар кун жилмаяр қуёш,
Еғдусидан бутун олам нурафшон.
Сочимга оқ тушди, кўнглим эса ёш,
Ииллар ўтмагандай бўламан ҳайрон.

Тоғ ортидан ҳар кун жилмаяр қуёш,
Дегандай гафлатдан элни уйғотдим.
Кўзимга юракдан сизиб келар ёш,
Не-не одамларнинг изин йўқотдим.

ВАҚТ

Кимдир вақтнинг
Елкасидан тутади.
Кимдир тезроқ
Үтишини кутади.

Вақт ўхшар
Одамларнинг феълига.
Кимда тезу,
Кимда секин ўтади.

Истагим: бўлмаса
Тўсиқ йўлимда,
Нурдан қанот боғлаб
Учиб юрсам мен.
Осмон харитаси
Бўлса қўлимда,
Юлдуздан юлдузга
Кўчиб юрсам мен.

Юлдузлар куйласа
Сирли тарона,
Олис-олисларга
Йўл солганимда.
Қўл чўзса Она-Ер
Бўлиб парвона,
Самовот бағрида
Мен толганимда.

АФРОСИЁБ

Афросиёбни кезаман ногоҳ,
Қалбимда ўтмиш замон титроғи.
Бешафқат ёвнинг тиғидан э, воҳ,
Шаҳарнинг мангу ўчса чироғи.

Кезаман юрак безовта, бетин,
Тупроқ остида қолган шаҳарни.
Не балоларни кўрмади замин,
Яратиб қўйиб бағрида зарни.

Тошларда қотган тирқираган ёш,
Ҳамон жаранглар шамширлар, тиғлар.
Сўзласа тупроқ, тилга кирса тош,
Беролмай бардош бу олам йиғлар.

Афросиёбни кезаман ногоҳ...

МУҲАББАТ

Гоҳо ёндириб, ғоҳо совутдинг,
Гоҳо йиглатиб, ғоҳо овутдинг,
Гоҳ эркалаб дилим шод этдинг,
Жон ичра жон азал муҳаббат,
Қўшиғу куй, ғазал муҳаббат.

Гул узатдинг гулбаҳор бўлиб,
Юз кўрсатдинг нозли ёр бўлиб,
Нола қилдинг қўлда тор бўлиб,
Жон ичра жон азал муҳаббат,
Қўшиғу куй, газал муҳаббат.

Толдирдингу, ўзинг толмадинг,
Бирга юрдинг асло қолмадинг,
Не кунларни бошга солмадинг,
Жон ичра жон азал муҳаббат,
Қўшиғу куй, ғазал муҳаббат.

Ёшлигимнинг хирожи сенсан,
Дилим ёруғ — сирожи сенсан,
Қўшиғимнинг гултожи сенсан,
Жон ичра жон азал муҳаббат,
Қўшиғу куй, ғазал муҳаббат.

СЕН БИЛМАДИНГ

Исми-жисминг дил созига солиб қуйладим,
Қайга бормай хаёлимда сени ўйладим.
Сенга бўлган муҳаббатим элга сўйладим,
Сен билмадинг, билиб ва ё кўзга илмадинг.

Ишқинг дилга мезбон бўлди меҳмон бўлмади,
Кирай дедим, меҳр уйингга осон бўлмади,
Висолингдан ўзга менда армон бўлмади,
Сен билмадинг, билиб ва ё кўзга илмадинг.

Неча йиллар ғамларингда тўздим, чидадим,
Ишқ даштида мажнундан ҳам ўздим, чидадим,
Кўз ёшимга кема солиб суздим — чидадим,
Сен билмадинг, билиб ва ё кўзга илмадинг.

Энди эса кўз ёшлару алам беҳуда,
Кипригингдан юмалаган шабнам беҳуда,
Қетди чеккан оҳлариму, нолам беҳуда,
Сен билмадинг, билиб ва ё кўзга илмадинг.

ТУШЛАРИМДА КУРАМАН СЕНИ

Тушларимда кўраман сени,
Боғларда гул териб юрасан.
Ёки анҳор бўйида мени
Маъюсгина кутиб турасан.

Гоҳо бўлиб тенгсиз бир чаман,
Лолалардан гулхан ёқасан.
Хира кўнглим ёритиб бирдан,
Тўлин ойдек кулиб боқасан.

Тунда боқсам тубсиз самога,
Зухро бўлиб порлайсан, эркам.
Ва айланиб сирли навога,
Қайларгадир чорлайсан эркам.

Тушларимда кўраман сени...

ИШҚ МОТАМИ

Сени ёниб севдим, эй дилрабо қиз,
Шаънингга қўшиқлар тўқидим ёниб.
Ёшлиғим ўтди-ку сени деб ёлғиз,
Ҳатто сўзлашмадим меҳрингга қониб!

Ғанимлар сўзига инониб кетиб,
Энди бегонасан мунисим, эркам,
Ёшлиқ ғурурини намойиш этиб
Мен каби армонда қолибсан сен ҳам.

Эшиздим аламдан бўлиб дилхаста,
Боғларда паришон юрар эмишсан.
Бахтиёр кунларинг, ёшлигине аста,
Сарғайган барглардан сўрар эмишсан!

Ҳа, ишқ мотамига йўқ ўзга чора...

СЕНИ ҚУТГАЙМАН...

Тоғларим бағрида аста әриб қор,
Лолалар очилиб, кулғанда баҳор.
Булбуллар гулларга муҳаббат изҳор —
Этганда интизор

сени кутгайман.

Бодомлар кўпириб гуллаган маҳал,
Табиат ўзи ҳам куйлади газал.
Кезганда боғларни шунда, эй гўзал,
Васлингга бўлиб зор

сени кутгайман.

Қанчалар ёқимли баҳор шамоли,
У ҳам ўтиб кетар хаёл мисоли.
Ҳеч қайси тоғда йўқ Чотқол жамоли,
Тоғларим кезиб, ёр,

сени кутгайман.

Бола эдим... Бир кун эрталаб,
Боғ кезардим, гуллаган бодом.
Дилбар куйдек дилни эркалаб,
Кукуларди қумри дамодам.

Бирдан чўкиб сукунат мағрур
Пайдо бўлди боғаро бир қиз.
Юзларидан ёғиларди нур,
Эди ҳусну камолда тенгсиз.

Қўйлаги-ю бошда рўмоли—
Эди бодом гулидек оппоқ.
Сочлари ҳам ипак мисоли,
Сиљкинарди, лол эдим мутлоқ,

Ёндириди-ю қалбим гўшасин
Фойнб бўлди у яна шу он.
Ўша қизу қумри ноласин,
Ахтараман боғлардан ҳамон.

УЧРАШИБ ТУРАРДИК...

...Учрашиб турардик...

Шунда ногаҳон,
Юзларинг қип-қизил бўлиб кетарди.
Вужудинг босарди ўтли ҳаяжон,
Кўзларинг севинчга тўлиб кетарди.

Шарақлаб оқарди пойимиэда сой,
Оларди паноҳга кекса мажнунтол.
Жилмайиб боқарди кўкда тўлин ой.
Бахтиёр эдик биз, эй, соҳибжамол!

Юлдузлар термилиб ҳавас қиласади,
Тераклар шивирлаб тебратарди бош.
Бизнинг сиримиэни еллар биларди,
Биларди, қадимий совуқ харсанғ тош.

Йиллар ўтди...

Мана,
Ўша мажнунтол,
Сой эса ўшандай шарақлаб оқар,
Қандайдир ўртага тушган совуқ ҳол
Ва ўтли ҳижронинг бағримни ёқар!

ХАЁЛИМ СЕНДА

Беғубор осмон, юлдузлар чаман,
Ой кезар унда кокил паришон.
Сирли товланиб чорлагай гулшан,
Қайлардасан, эй дилбари жонон!

Беғубор осмон, юлдузлар чаман,
Боғларда ўрик гуллаган маҳал.
Ҳижрондан эмас, висол, вафодан,
Кел бу оқшомда куйлайлик ғазал.

Беғубор осмон, юлдузлар чаман,
Хаёлим сенда кўзлари хумор.
Булбулдек ёниб қўшиқ айтаман.
Васлингга мен зор, тинглар гул баҳор.

Сен гўзалсан,
Гўзал беқиёс.
Илҳом берган қалбимга ўзинг.
Сўзларинг ҳам чиройингга мос,
Сўнмасин ҳеч ёниқ юлдузинг!
Сен борки, бу ҳаётим кўркам,
Иўлларимда машъал чироқсан.
Ва ҳаётбахш қуёшдек эркам,
Не қилайки, мендан йироқсан!
Сен гўзалсан,
Гўзая беқиёс...

ХАЙРЛАШДИНГ...

Хайрлашдинг маъюс ва совуқ,
Қайрилмасдан кетдинг йўлингга.
Буни сендан кутмагандим, йўқ,
Топширганда қалбим қўлингга.

Кўз ўнгимни босди бир туман,
Изтиробда хаёлга толдим.
Ёруғ экан олам сен билан,
Сенсиз гўё зулматда қолдим.

Хайрлашдинг маъюс ва совуқ...

МАҲАБАЛИПУРАМ*

Маҳабалипурам тенгсиз бир чаман,
Океан бош уриб аста шовуллар.
Фасли қиши, ёзги нур ҳарорат билан,
Беҳадик кўкида қуёш ловуллар.

Ранг-баранг гулларда акс этар зиё,
Тунлар ҳам гўзалдир бир эртак мисол.
Яқиндай кўринар юлдузлар гўё,
Пальмазор оралаб шивирлар шамол.

Таралар оҳиста мунгли—ҳазин куй,
Ҳинд қизи қўшиқда айлайди фигон.
Эзади вужудим изтиробли ўй,
Учади оҳангда орзу ва армон.

Маҳабалипурам тенгсиз бир чаман...

---

* Ҳиндистондаги бир сўлим қишлоқ.

СЕНИНГ ШИРИН ТАБАССУМИНГДАН

Хонамизда қүёш нурланар,
Сенинг ширин табассумингдан.
Дилда нозик ҳислар уйғонар,
Сенинг ширин табассумингдан.

Гуллар бўйинг бўйлаб туради,
Дил булбулдек куйлаб туради,
Осмон эртак сўйлаб туради,
Сенинг ширин табассумингдан.

О, қанчалар гўзал бу ўлкам,
Бағри доим баҳордек кўркам.
Яшинар гўё борлиқ яна ҳам,
Сенинг ширин табассумингдан.

Шодликнинг ҳеч баҳоси бўлмас,
Завқи йўқнинг сафоси бўлмас,
Қўшигимнинг адоси бўлмас,
Сенинг ширин табассумингдан.

ҚҰРСАТУР

•

Үртаниб ул нозанин ҳижронга дошин күрсатур,
Тунлари мактуб ёзиб, меҳру қүёшин күрсатур.

Бошида минг бир хаёл ёр йўлларига кўз тутиб,
Оҳ чекиб гоҳида ул кўзларда ёшин күрсатур.

Севганига қалбида асраб садоқат гулини,
Айтмайин ағёрга роз багрида тошин күрсатур.

Дил очиб айтса қўшиқ тонгда туриб гулшан аро,
Кокилин ўйнаб сабо, ҳусни талошин күрсатур.

Орифо, кўрсатса гар аҳли вафолар тоқатин,
Бевафолар ўйнатиб қайрилма қошин кўрсатур.

САДОҚАТ

Ишқ элининг шамъи шабистони садоқат,
Шамъи шабистони надур жони садоқат.

Севги гули меҳригиё ошиқ учун ким—
Меҳригиё гулларин боғбони садоқат.

Қалбини гар ўртаса ҳам оташи ҳижрон
Боглар умид васлинга шул они садоқат.

Равшан этур дилни абад моҳи саодат,
Эрса вужуд мулкининг султони садоқат.

Кимки садоқатли Ориф баҳтли дегай эл,
Баҳт йўлининг мангубони садоқат.

ОНА МЕХРИ

Кўрдим, она, юзингиз кўз очиб тонг маҳалда,
Мехрингиз дилга чиздим офтоб мисол ҳалда.

Мехр қуёшингиздан бўлди дилим мунаввар,
Ширин сўзларингиздек ширилиқ йўқ асалда.

Бу олами танитган бағри олам ўзингиз,
Онасиз асли олам яралмасди азалда.

Бахти кулган гул диёр багрида завққа тўлиб,
Мехрингиз куйлар Ориф қўшиқ қилиб ғазалда.

ЗЕБО БҮЛИБСИЗ

Очилиб гул-гул зебо бўлибсиз,
Қора кўзлари шаҳло бўлибсиз.

Гулшан диёrim гулга ўрай деб,
Меҳрингиз тошиб, дарё бўлибсиз.

Хулқу меҳнатда ибрат кўрсатиб,
Элда обрўйи аъло бўлибсиз.

Илҳом олурмаи сўзларингиздан,
Жоно, мунчалар доно бўлибсиз.

Куйлагай Ориф булбулдай ёниб,
Чаманда бир гул раъно бўлибсиз.

АЙЛАГАЙ ГУЛЛАР ҲАВАС

Бўй эгар шамшод, кўриб қадди ниҳолингни сени,
Айлагай гуллар ҳавас рухсори олингни сени.

Фунча узра томган ул феруза шабнам сингари
Бўлмагай таъриф қилиб ҳеч дона ҳолингни сени.

Бир кўришда солди ўт ўт кўзларинг бағрим аро,
Тинглабон ёндим яна шириң мақолингни сени.

Куйладим тун кечалар ҳажрингда мен зор ўртаниб,
Айладим орзу фақат жоно висолингни сени.

Иўлларингга Орифинг меҳрин поёндоз айлади,
Ташна дил қонсин кўриб меҳри зилолингни сени.

КЕЛДИМ

Яна бошим эгиб сен ёра келдим,
Ҳажрингга топмайин мен чора, келдим.

Мехринг қуёш каби тортар ӯзига,
Чарх уриб бамисли сайёра келдим.

Васфингни куйлабон шому саболар,
Гул юзинг ишқида гулзорা келдим.

Висол орзулари хаёлим чулгаб,
Бағримни ўртади тобора, келдим.

Ориф Мажнун дебон қилма маломат,
Ишқим яширмайин ошкора келдим.

ИШҚ ТАРОНАСИ

Ёр қўшиб меҳри шалоласидан,
Тутди шароб ишқ пиёласидан.

Оҳиста билдим кўнглида борин,
Кўз ила қоши ҳилоласидан.

Гул сочди олам гўё бошимдан,
Айтганда севги рисоласидан.

Қўлидан ушлаб боғларни кездим,
Тутдим қирларнинг гул-лоласидан.

Севган, севилган баҳтли ҳамиша,
Ичса вафонинг зилоласидан.

Куйладим Ориф, севги ва баҳтни,
Хушдуру булбуллар гам ноласидан!

ЭСЛАТУР

Тоғларим бағри сенинг тотли висолинг эслатур,
Гуллари зеболаниб, қадди шиҳолинг эслатур.

Қўнгироқ кулгинг мисол шўх сойлари хандон уриб,
Чашмаи биллурлари меҳри знолинг эслатур.

Бўй сочар райҳонлари кокил паришонинг каби,
Лолалар гул-гул ёниб, рухсори олинг эслатур.

Оқ шоҳи бошда рўмоли, қоялар осмон ўпар,
Ул қуёшга етгудек бахти камолинг эслатур.

Изларингни қўмсаб Ориф, кезса тоглар бағрини,
Куйлашиб булбуллари ширин мақолинг эслатур.

ТУРИБ ЭРТА САҲАРЛАРДА

Туриб эрта саҳарларда, сабони куйласам дўстлар,
Юрогим торини чертган навони куйласам дўстлар.

Менга олам берар сўйлаб узоқ ўтмиш бисотидан,
Бошимга қўнган бу иқбол ҳумони куйласам дўстлар.

Замин узра оқар нурлар, поёни йўқ самовотдан,
Тушар ўйинга юлдузлар, самони куйласам дўстлар.

Булоқдек қайнагай илҳом, гўзал давримни олқишилаб,
Садоқат бирла оҳиста вафони куйласам дўстлар.

Дилим Ориф яна равшан, бўлиб тобора нур сочгай,
Элимга бахт ато этган зиёни куйласам дўстлар.

ВИСОЛИНГ ЭҲТИЁЖИМДИР

Ганжниайи ишқнинг сенинг
Тожимдир ўзга тожим йўқ,
Ёлғиз висолингдан бўлак
Мени ҳеч эҳтиёжим йўқ.

Меҳрим поёндоз айлайнин
Ёр сен келар йўлга қараб,
Жоним берай суюнчига
Бошқа божу хирожим йўқ.

Юзнинг қуёшидан санам
Бўлсам олис мисоли мен,
Заъфарон бир гиёҳдурман
Ишқ боғида ривожим йўқ.

Ёр сўзларингни соғиниб
Тунлар ёниб битсам ғазал
Қўшиқ бўлиб етса сенга
Нетай бошқа иложим йўқ.

Ориф тасалли изламам
Боғ сайридан, тоғ сайридан
Бўлмаса васлинг менга
Уйимда нур — сирожим йўқ.

ДАНГАСА

(Ҳажвии)

Элим дарё баъзида учрар кўлмак дангаса,
Иштаҳаси ишга йўқ, ошга карнак дагаса,
От ҳуркар савлатидан, қорни хумдак дангаса,
Юрганда пиш-пиш этар, бурни ҳуштак дангаса,
Ёзда ҳам ечмас, қишида кийса телпак, дангаса.

Юради кўча-кўйда кераксиз гапни сотиб,
Гоҳи носвой оғзида, гоҳ папирос тутотиб,
Қолса борми бир жойда юз эллик грамм отиб,
Муштлашади дуч келган киши яқосин тортиб,
Ташлаб одамлик тўнин мисли қўппак, дангаса,

Обрў ҳиммат истаган, асло зиённи демас,
Дуч келса гар қийин иш, қочиб осонни демас,
Меҳнатдан юз ўғирган инсон виждонни демас,
Ўнгламасанг ўзингни, Ориф ёлғонни демас,
Бошда синар бир куни оғир қалтак, дангаса,

ТУРТЛИКЛАР

Үтдек ёнган юрак, юракдир, дўстим,
Юракдан гар тилак—тилақдир, дўстим.
Қилган иши элу юртга ёқмаса,
Бундай киши кимга керакдир, дўстим!

* * *

— Э сой қирғоқлардан ўйнаб ошасан,
Тошни тошга уриб қайга шошасан?
— Юртим боғига-ю, элим қонига,
Сен-чи,
Мен сингари қачон тошасан?

* * *

Мен дедим: — Най каби мунглиmas дутор,
Куйнингда доимо шодлик барқарор.
У деди: — Сен менинг чертганда торим,
Дилингда борини қиласман изҳор.

* * *

Зарурат ҳаётдан яхшими, ёмон,
Оэми-кўпми яшаб ўтар ҳар инсон.
Келажак элларга эсдалик бўлиб,
Уят ортда қолса қуруқ қабристон!

* * *

Бир иш қилмай туриб, аҳдим бор, дема,
Қўл урмай керилиб, нақдим бор, дема.
Ҳар ишни вақтида қилгилу, аммо,
Вақт кутмас сени, вақтим бор, дема.

* * *

Ёмонга ёндошсанг багринг эзармиш,
Илон кўрган жойдан қуш ҳам безармиш.
Нодон ўзгаларни нодон санаса,
Доно ҳар кимсани доно сезармиш.

* * *

Кўксингни тоғ қилу, димогинг паст қил,
Дилинг эл дилига bogla, пайваст қил.
Даврада дўстларни ҳурмат, одобу
Ширин суҳбатинг-ла сархуш қил, маст қил.

* * *

Тўлқин уриб, тўлғаниб дарё оқади,
Қоя унга беларво, ҳиссиз боқади.
Боқиб ҳиссиз қояга нафратим ошса,
Жўшқин дарё шовуллаб, қалбим ёқади.

* * *

Денгизда кемасиз сузиб бўлмайди,
Юлдуздан маржон — дур тизиб бўлмайди.
Ҳавоийн хаёлга берилма сира,
Осмондан олтин ой узиб бўлмайди.

* * *

Боқдиму лол қилиб қўйдинг тилимни,
Ут бўлиб ўртадинг багри-дилимни.
Тунида бедор, кундуз беҳуш юармен,
Осон эт сен ўзиниг бу мушкулимни.

* * *

Қарибсан десалар дўстларим агар
Ҳазилми ва ё чин кўнглимни эзар.
Аммо гул ёшликни ортда қолдириб,
Сездирамай қарнлик ўзин кўргазар.

* * *

Ёшини яшаган бир она ўлди,
Фарзандлар йиглашиб, уй додга тўлди.
Марҳума онанинг ўлим олдида,
Энг сўнгти сўзи ҳам «Вой, она!» бўлди.

МУНДАРИЖА

Коммунистлармиз . . . . .
Умид юлдузлари . . . . .
Армон қылмасдим сира . . . . .
Бахтли даврон . . . . .
Эшикни қоққандай кимдир .
Тоғларга келинг (туркум) .
Бодом гуллари . . . . .
Манзара . . . . .
Сирли сукунат . . . . .
Ёмғир ёққанда . . . . .
Қишлоғи . . . . .
Дил торин чертиб . . . . .
Кеч куз . . . . .
Хамир қориб тоңг шуъласида .
Гўдак эдим . . . . .
Ўз нэзатингни ўзинг . . . . .
Тоғ ортидан ҳар кун жилмаяр қуёш .
Вақт . . . . .
Истагим . . . . .
Афросиёб . . . . .
Муҳаббат . . . . .
Сени билмадинг . . . . .
Тушларимда кўрамаш сени .
Ишқ мотами .
Сени кутгайман .
Бола эдим . . . . .

Учрашиб турардик	34
Хаёлим сеида	35
Сен гўзалсан	36
Хайрлашдинг	37
Маҳабалипурам	38
Сенинг ширин табассумнигдан	39
Кўрсатур	40
Садоқат	41
Она меҳри	42
Зебо бўлибенз	43
Айлагай гуллар ҳавас	44
Қелдим	45
Ишқ таронаси	46
Эслатур	47
Туриб эрта саҳарларда	48
Висолинг эҳтиёжимдур	49
Дангаса (ҳажвия)	50
Тўртликлар	51

На узбекском языке

АРИФ АДИЛХАНОВ

ГОРНЫЕ ИСТОЧНИКИ

Стихи

Иқтисод қилинган қоғоз ҳисобига босилди.

Редактор *Т. Алимов*

Рассом *Ф. Шокиров*

Расмлар редактори *А. Бобров*

Техн. редактор *Э. Сайдов*

Корректор *М. Абдусаломова*

ИБ № 1706

Босмахонаага берилди 13.06.80. Босинга рухсат этилди 16.07.80.
Р.09088. Адабий гарнитура. Формати $70 \times 90\frac{1}{32}$. Босмахона қого-
зи № 1. Шартли босма л. 2.05. Найп л. 1,15. Тиражи 10000.
Заказ № 1898. Баҳоси 15 т.
Гафур Гулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти. 700129,
Тошкент, Навоий кӯчаси, 30.

Узбекистон ССР Нашриётлар, полиграфия ва китоб савдоси иши-
лари Давлат комитетининг Тошкент «Матбуот» полиграфия иши-
лаб чиқариш бирлашмаси, З-босмахонасида босилди. Тошкент,
Хоразм кӯчаси, 9.